ŽODINIAI PRANEŠIMAI

PRIKLAUSOMŲ NUO ALKOHOLIO MOTERŲ TAPATUMO KŪRIMO PSICHOLOGIJA

Dr. Neringa Bagdonaitė
MRU Psichologijos institutas

Priklausomų nuo alkoholio moterų tapatumo kūrimas – kol kas menkai tyrinėta tema psichologiniame lauke, todėl šiuo tyrimu bandoma užpildyti trūkstamų žinių spragą. Tyrime dalyvavo dešimt moterų, kurios save identifikavo kaip priklausomas nuo alkoholio. Empiriniai duomenys buvo renkami pasitelkiant biografinio naratyvo interviu. Siekiant atskleisti bendrą priklausomų nuo alkoholio moterų charakteristiką, kaip metodologinė strategija pasirinkta K.Charmaz konstruktyvistinė grindžiamosios teorijos prieiga. Sugeneruota grindžiamoji teorija atskleidė pagrindinius priklausomų nuo alkoholio moterų tapatumo kūrimo charakteristiką atspindinčius aspektus: vidinę atskirtį tarp kompensacinio ir impotentiško tapatumų, kas dėl naudojamos neadaptyvios psichologinės gynybos bendrai sudaro iliuzinio tapatumo sampratą. Tokiam tapatumo kūrimui būdingi keli poliariški procesai: pastangos kompensuoti vidinį menkavertišumą patenkinant kitų lūkesčius ir pateikiant savęs kaip itin stiprios vaizdą, bei nemokėjimas išgyventi savojo pažeidžiamumo, ypatingai atstūmimo kontekstuose. Toks tapatumo kūrimas yra stereotipiškas, nuolat pasikartojantis elgesys, kurio šerdis – vidinė atskirtis neleidžianti susieti šių svarbių savęs aspektų į vientisą visumą ir tokiu būdu išgyventi tapatumo tęstinumą. Remiantis psichoanalitinėmis teorinėmis perspektyvomis keliama prielaida, kad vidinės atskirties reiškinys susijęs su psichologinių struktūrų integracijos stoka, tai reiškiasi savosios galios ir vertės jausmo stoka, bei tarpasmeninių santykių sunkumais. Tyrime taipogi keliamos prielaidos, jog vidinių struktūrų stoka siejama su psichologiniu dalyvių „negimimu", mirties instinkto raiška, bei archetipinio „rojaus" būsenos ilgesiu, kuriuos patvirtina sunkus alkoholio vartojimas. Tyrimo rezultatai pateikia naujų įžvalgų apie priklausomų nuo alkoholio moterų tapatumo kūrimo psichologiją, bei išryškina empatiško požiūrio poreikį į priklausomas nuo alkoholio moteris tiek profesiniu, tiek visuomeniniu lygmenimis, nes tai gali pagerinti tiek priklausomų moterų, tiek visos visuomenės psichinę sveikatą.

RAKTINIAI ŽODŽIAI: iliuzinis tapatumas, moterys, priklausomybė nuo alkoholio, savastis, tapatumo kūrimas.

NEGATYVUS SERGANČIŲJŲ ALOPECIJA SAVĘS VAIZDAS: PSICHOSOCIALINĖ PASEKMĖ AR SUTRIKIMAS?

Dokt. Rūta Barkauskaitė
MRU Psichologijos institutas

Autoimuninės kilmės alopecija t.y. akivaizdus dalies arba visų kūno plaukų netekimas, per trumpą laiką ženkliai pakeičia žmogaus išvaizdą. Tai tampa ne tik emocinio šoko reaguojant į pokytį ir tolesnio gedulo dėl prarastos reikšmingos tapatumo dalies priežastimi, bet ir nemenku socialiniu iššūkiu. Išvaizda yra reiškinys, apimantis du tarpusavyje persipynusius